

CONFERINȚA NAȚIONALĂ

„ACCESAREA FONDURILOR EUROPENE PENTRU SECTORUL DE APĂ ȘI APĂ UZATĂ PRIN PROGRAMUL DEZVOLTARE DURABILĂ 2021-2027 – OPORTUNITĂȚI, PROVOCĂRI ȘI PERSPECTIVE”

APPFE
ASOCIAȚIA PARTENERIAT PENTRU
PROIECTE ȘI FONDURI EUROPENE

FADIDA
FEDERAȚIA ASOCIAȚIILOR DE DEZVOLTARE
INTERCOMUNITARĂ DIN DOMENIUL APEI

CONFERINȚA NAȚIONALĂ
„ACCESAREA FONDURILOR EUROPENE PENTRU SECTORUL DE APĂ ȘI APĂ
UZATĂ PRIN PROGRAMUL DEZVOLTARE DURABILĂ 2021-2027 -
OPORTUNITĂȚI, PROVOCĂRI ȘI PERSPECTIVE”
- București, 17-18 Aprilie 2024 -

PARTENERI EVENIMENTULUI:

HACH De Right®

wilo

PIPELIFE

ACO

TeraPlast

VODALAND

xylem
Let's Solve Water

VALROM
Atât de simplu.

PROEXTOP
profesioniști. experțișă
www.proextop.ro

BUCUREȘTI, 17-18 APRILIE 2024

În perioada 17-18 Aprilie 2024 a avut loc Conferința Națională „Accesarea fondurilor europene pentru sectorul de apă și apă uzată prin Programul Dezvoltare Durabilă 2021-2027 - Oportunități, provocări și perspective”.

La evenimentul desfășurat la București sub organizarea Asociației Parteneriat pentru Proiecte și Fonduri Europene - **APPFE** și a Federației Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară din Domeniul Apei - **FADIDA** au fost prezenți reprezentanți ai actorilor implicați în accesarea finanțării europene 2021-2027, respectiv ai asociațiilor de dezvoltare intercomunitară din domeniul apei, operatorilor de apă, autorităților centrale și locale, proiectanților de specialitate, consultanților, constructorilor, instituțiilor financiare internaționale, producătorilor și furnizorilor de echipamente, materiale și tehnologii.

Manifestarea a constituit totodată un **forum de dezbatere** cu privire la oportunitățile și provocările actuale referitoare la accesarea fondurilor europene nerambursabile dedicate sectorului apei în exercițiul financiar 2021-2027, fiind **prezenți la dezbateri reprezentanți ai autorităților de management și de reglementare de la nivel central dar și ai instituțiilor financiare internaționale relevante**: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene – Autoritatea de Management pentru Programul Dezvoltare Durabilă, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor – Administrația Națională Apele Române și Agenția Națională pentru Protecția Mediului, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației - Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Europeană de Investiții – JASPERS, Banca Europeană de Investiții – PASSA.

Conferința a reunit în cele două zile de desfășurare cca 200 de reprezentanți ai celor mai relevanți actori implicați în accesarea finanțării europene disponibile pentru sectorul de apă și apă uzată în cadrul Programului Dezvoltare Durabilă 2021-2027 și a reprezentat un bun prilej pentru expuneri și dezbateri extrem de interesante cu privire la accesarea noului val de finanțare europeană nerambursabilă.

În cadrul Conferinței au susținut intervenții și prezentări reprezentanți ai următoarelor organizații:

➤ **Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor – Administrația Națională Apele Române**

Plan de investiții pentru sectorul de apă și apă uzată

- Necesarul general de investiții pentru conformare în următorii 15 ani în sectorul de apă și apă uzată

Miliarde Euro	Apă	Apă uzată	Total
Investiții	7,9	7,4	15,3
Reabilitări	8,7	6,4	15,1
Total	16,6	13,8	30,4

- Conform ultimului proiect de Plan Național de investiții pentru sectorul de apă și apă uzată, finanțarea disponibilă pentru investiții în perioada 2021-2027 este de 8,893 miliarde euro.

➤ **Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene - Autoritatea de Management pentru Programul Dezvoltare Durabilă**

Portofoliu proiecte noi

- ✓ **5 proiecte pregătite cu JASPERS** – finalizate din punct de vedere tehnic și financiar și care necesită doar finalizarea aspectelor de mediu (inclusiv imunizarea la schimbările climatice și analiza DNSH) – Maramureș, Euroapavol, Bistrița-Năsăud, Vaslui, Teleorman
- ✓ **2 proiecte** în faza de pregătire a documentației de finanțare cu JASPERS – Argeș și Vâlcea
- ✓ **4 proiecte** semnate în baza OUG 109/2022 privind unele măsuri pentru proiectele de infrastructură de apă și apă uzată finanțate din fonduri europene și pentru modificarea unor acte normative, pregătite cu BEI PASSA și care necesită compatibilizare cu criteriile de eligibilitate ale PDD – Prahova, Caraș-Severin, Hunedoara și Matca (Galați)
- ✓ **3 proiecte** aflate în fază finală din punct de vedere tehnic și economic, pregătite cu BEI PASSA și pentru care este necesară verificarea aspectelor de mediu (inclusiv imunizarea la schimbările climatice și analiza DNSH) – Neamț, Harghita, Giurgiu
- ✓ **9 proiecte** în faza incipientă de pregătire cu BEI PASSA – Bihor NV, Botoșani, Mureș, Covasna, Arad, Bihor, Florești (Cluj), Vrancea PDD, Constanța PDD

Bilanț proiecte POIM 2014 – 2020 vs PDD 2021 - 2027

În total în PDD vor fi etapizate 64 de proiecte, din sectorul apă și apă uzată din POIM, a căror valoare UE aferenta etapei II va fi de aproximativ 4,03 mld. euro.

- ✓ 24 de proiecte majore, aprobate /transmise la Comisia Europeană, vor fi etapizate în PDD 2021-2027, cu o valoare UE aferentă etapei a II-a de 3.8 mld euro;
 - ✓ 9 proiecte nemajore vor fi etapizate în PDD, cu o valoare UE aferentă etapei a II-a de aprox. 220 mil. euro;
 - ✓ 31 de proiecte de asistență tehnică cu o valoare UE aferentă etapei a II-a de 11.6 mil euro.
- Până la această dată au fost depuse în aplicația MySMIS 2021:
- 22 cereri de finanțare pentru proiectele regionale de apă, dintre care 6 au fost aprobate;
 - 6 cereri de finanțare pentru proiectele de asistență tehnică, dintre care 5 au fost aprobate.
- Pentru acestea au fost semnate 4 contracte de finanțare pentru proiecte de investiții.

➤ **Federația Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară din Domeniul Apei**

5. Exemplu - POIM 2014-2020

	<p>Activități desfășurate de ADI în pregătirea și derularea proiectului</p>
<p>Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020</p> <p>POIM 2014-2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea și centralizarea nevoilor de investiții pe UAT-uri și propuneri de prioritizare a acestora - Sprijin acordat consultantului pe Asistență Tehnică prin date și vizite comune în teren - Urmărirea/verificarea întocmirii Cererii de finanțare/SF/DALI/PT/Documentații de achiziție și propunere soluții de optimizare a proiectelor - Aprobare SF, a indicatorilor tehnico-economici, a Strategiei de tarificare - Sprijin în obținerea avizelor/acordurilor/autorizațiilor - Participarea la ședințele de monitorizare a contractului/ședințele de progres la nivel de Contractelor de Lucrări; - Vizite pe teren pe contractele de lucrări aflate în execuție - Întâlniri cu primăriile/Consiliul Județean pentru a rezolva probleme punctuale apărute în desfășurarea lucrărilor - Corelarea lucrărilor cu alte investiții în curs de execuție (ex. drumuri, alte rețele tehnico-edilitare)

➤ **Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare**

<p>Optiuni de finantare pe TL?</p>
<p>Aprox 25 mild. euro?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pana in 2027: finantare UE + cofinantare • Dupa 2027? <p>Optiuni de finantare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resurse proprii/tarife (subventii mai putin) • Credite cu garantie suverana – ieftine, dar politizate • Imprumuturi municipale <ul style="list-style-type: none"> - incarcarea bugetelor locale • Finantarea operatorilor cu suport municipal <ul style="list-style-type: none"> • Garantie • Finantarea independenta a ROC - imprumuturi sau obligatiuni <ul style="list-style-type: none"> • Bazata pe credibilitatea companiei/PSC • PPP/finantarea concesiunilor – indatoare sector privat
<p>DESCENTRALIZARE</p>

➤ Banca Europeană de Investiții – JASPERS

Aspecte relevante pentru perioada 2021 - 2027

- Nu mai exista notiunea de proiect major
- Aprobarea proiectelor la nivelul statului membru
- Cerintele tehnice, economice si financiare ar trebui sa ramana aceleasi
- Noua Directiva de apa potabile 2020/2184, in vigoare de la data de 12.01.2021
- Aplicarea principiului 'DNSH' (Do NO Significant Harm), bazat pe:
 - gestionarea schimbarilor climatice
 - adaptarea la schimbarile climatice
 - utilizarea durabila si protectia resurselor de apa
 - tranzitia la economia circulara
 - prevenirea si reducerea polurii aerului, apei si solului
 - protectia si restaurarea biodiversitatii si sanatatii ecosistemelor

14

➤ Banca Europeană de Investiții – PASSA

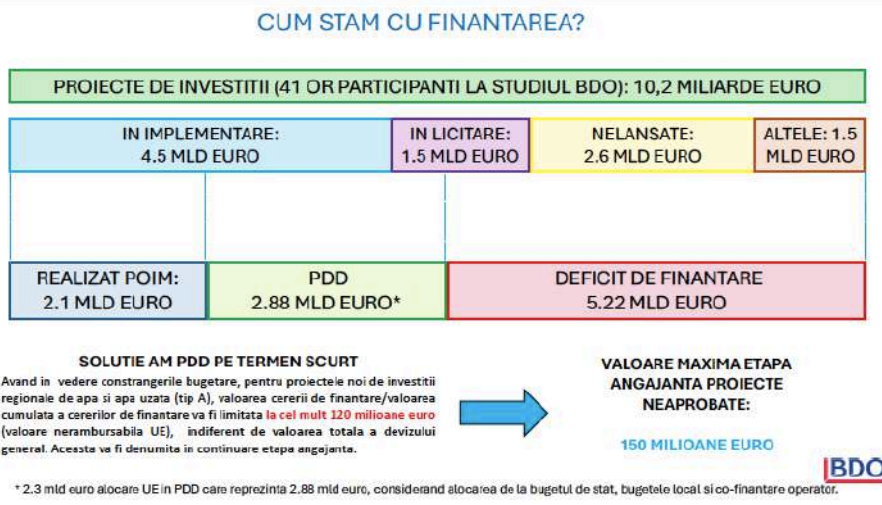
Lectii invatate

- Viziunea Regionala !
- Rolul Consultantului trebuie clarificat!
 - Validarea datelor furnizate de catre OR
 - Completarea datelor furnizate
 - Optiuni coerente (Financiar si Tehnic)
- Impact asupra
 - Indicatorilor (de performanta) ai programului
 - Costurilor/eforturilor de operare
 - Protectiei Mediului
- Lipsa completitudinii si coerentei

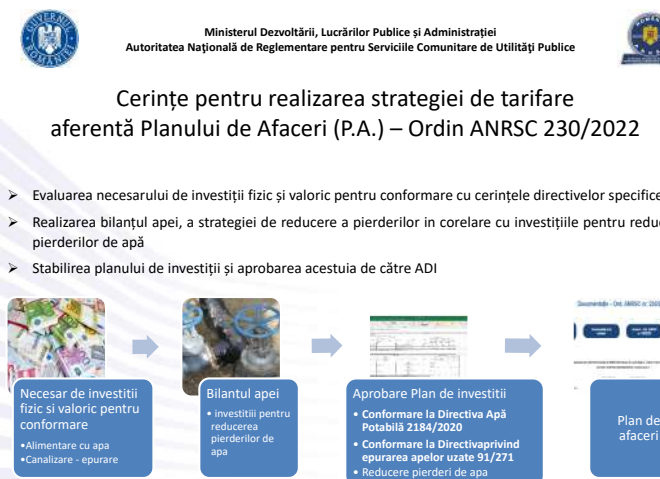
AA-011944 PASSA MIPE

8

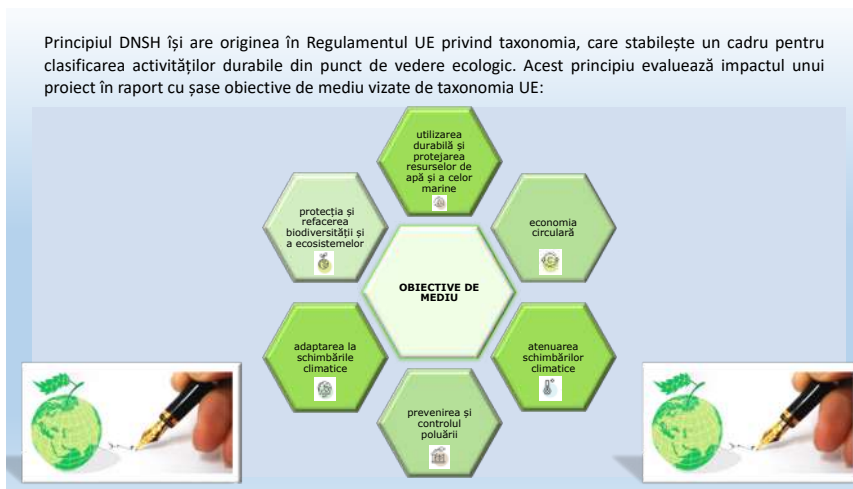
➤ BDO România

➤ Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice

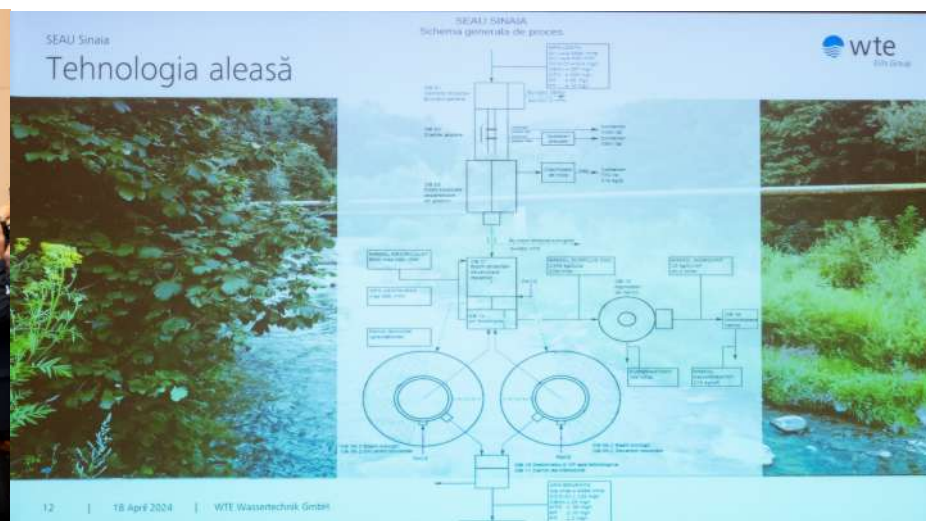

➤ **Agenția Națională pentru Protecția Mediului**

Conferința a prilejuit și prezentarea unor **proiecte de succes realizate din fonduri europene**, după cum urmează:

➤ **Stația de epurare a apelor uzate Sinaia - Asociera CONSTRUCȚII ERBAȘU S.A. - WTE WASSERTECHNIK**

➤ Stația de epurare a apelor uzate București Glina și Incineratorul de nămol: ROMPROED, FCC-AQUALIA, SUEZ, PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

Capitol 4 - NOUA STRATEGIE DE RETEHNOLOGIZARE

- **ETAPA 2 (2014 – 2020)**
- În cadrul Proiectului „Stația de Epurare a Municipiului București, Glina – Etapa 2, împreună cu lucrările de reabilitare colectoare apă uzată și Caseta de apă uzată Dâmbovița”, se menționează că două dintre contractele de Asistență Tehnică, au fost atribuite în anul 2012 și s-au încheiat deja:
 - Asistență tehnică pentru managementul proiectului (CS1): AECOM INGENIERIA SRL – ROM CAPITAL INVEST S.R.L. (6 iunie 2012 – 5 octombrie 2019);
 - Asistență tehnică pentru supervizarea lucrărilor de proiectare și execuție (CS2): EPTISA și KOSENT S.A. (5 octombrie 2015 – 30 august 2021).
- Cel mai important și disputat contract de proiectare și execuție, *GL1 – Extinderea SEAU Glina și construcția incineratorului de nămol*, a fost atribuit la data de 22.06.2017, Consorțiului **FCC CONSTRUCCION, AQUALIA INTECH și SUEZ INTERNATIONAL**, după patru ani de la lansarea licitației (19.09.2013), care a și **terminal lucrările în decembrie 2023**.

Figura 7 – Vedere SEAU Glina 2023
(<https://www.fccco.com/ro/-/aqualia-and-fcc-construccion>)

Figura 8 – Vedere SEAU Glina 2023
(<https://ziare.com/statie-epurare-glina/finalizare-proiect-statie-epurare-glina>)

De asemenea, în cadrul conferinței, **companii de prestigiu au susținut în fața audienței prezentări de specialitate cu privire la soluțiile tehnice și tehnologiile disponibile la nivel european și mondial, care pot fi aplicate cu succes în viitoarele proiecte de investiții, după cum urmează:**

▪ **Soluții energetice pentru sistemele de apă și canalizare – WILO**

Calcul Life cycle cost

Pump	Wilo-EMU NK 86-4 NU611-2/34	Wilo-Actun ZETOS-K 8.70-4 NU611-2/26	Wilo-Actun ZETOS-K 8.70-4 NU511-4/30
Motor	asincron	asincron	magnet permanent
Timp funcționare ore/zi și ore/an	10/3650	10/3650	10/3650
Calculation of energy cost savings			
Eficiență motor %	81.5	81.3	92.5
Eficiență pompă %	71.5	83.8	83.8
Eficiență totală %	58.3	68.1	75.6
Costuri anuale de energie €	37,118	34,876	28,762
Annual energy cost saving		5,242	8,357

▪ **Importanța măsurătorilor online în procesele de epurare – HACH**

RTC – CONTROL IN TIMP REAL

RTC-N: control setpoint O₂ pentru proces nitrificare in mod continuu

RTC-N/DN: control avansat aerare pentru configuratii intermitente

RTC-DN: optimizare doza de carbon extern si/sau recircularea interna

- solutie pentru toate statiile de epurare
- respectare limite evacuare
- economii

ACO WaterCycle. Tehnologii inovatoare pentru orașe sustenabile - ACO

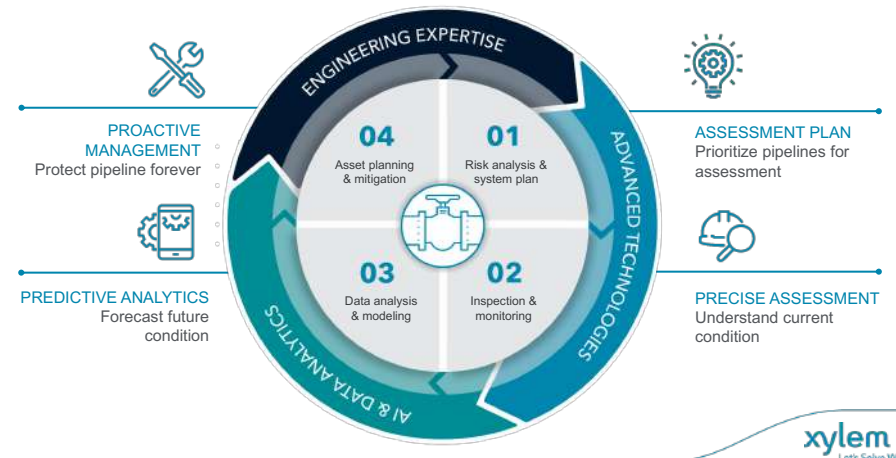
ACO Multitop Bituplan - Economic și sustenabil

Asigurarea unui viitor sustenabil - Soluții de ultimă generație pentru reducerea pierderilor de apă și creșterea eficienței energetice - XYLEM

Our Pipeline Management Approach

▪ **Soluții integrate pentru dezvoltarea infrastructurii de apă uzată folosind energie verde și materiale prietenoase cu mediul - VODALAND**

Avantajele și beneficiile SISPE:

- ✓ utilizarea energiei electrice prin surse regenerabile;
- ✓ reducerea amprentei de carbon;
- ✓ investiție durabilă care duce la reducerea costului de energie;
- ✓ schimbarea atitudinii față de societate și mediu înconjurător folosind materiale prietenoase cu mediul.

▪ **Cum garantează VALROM succesul în managementul apei prin soluții testate cu rezultate reale - VALROM**

Gama de fittinguri WaterKIT

www.valrom.ro

▪ Soluții din polipropilenă pentru transportul apelor uzate și pluviale - PIPELIFE

➤ CĂMINE INJECTATE DIN POLIPROPILENĂ PENTRU RACORD / IN: DN/OD 400, DN/ID425, DN/OD630

ELEMENTE COMPONENTE :

- Bază injectată cu fund a căminului din pp, cu diferite diametre și unghiuri de racordare;
- Coloană corugată din pp cu diferite sn-uri;
- Telescop din pvc cu capac (clasele a15, b125, c250, d400);
- Garnituri de etanșare între elementele căminului;
- Guleri din compozit sau beton armat pentru descărcarea sarcinilor dinamice (de trafic);

▪ Acoperirile cu structuri din aluminiu/Aplicații de control al mirosului de la stațiile de epurare orășenești, cazul SEAU Glina – PROEX TOP

Glina după PIF

▪ **Perspective europene asupra reciclării maselor plastice în infrastructură - TERAPLAST**

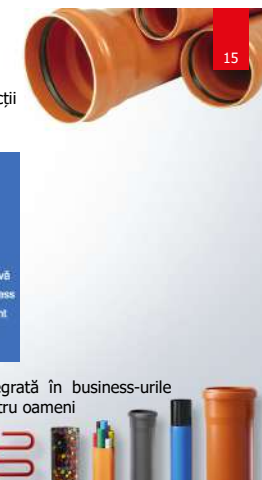

TeraPlast Abordarea noastră

În viziunea noastră privind dezvoltarea durabilă se evidențiază 4 direcții majore de acțiune:

Aceste direcții articulează modul în care dezvoltarea durabilă este integrată în business-urile noastre în fiecare zi și cum misiunea noastră de a oferi soluții eficiente pentru oameni și mediu se concretizează în acțiuni strategice pe termen mediu și lung.

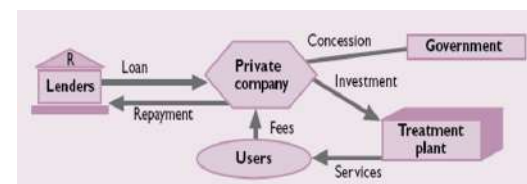
Un invitat aparte în cadrul evenimentului în calitate de **KEYNOTE SPEAKER** a fost **domnul CRISTIAN PĂUN, Profesor universitar Doctor, Academia de Studii Economice, Facultatea de Relații Economice Internaționale**, acesta susținând o **prelegere cu tema „Parteneriatul Public - Privat în proiectele complexe de infrastructură”**. Prezentarea s-a bucurat de un real succes în rândul audienței prezente la eveniment, reliefând posibilitățile de dezvoltare a unor proiecte de Parteneriat Public - Privat în finanțarea infrastructurii, cu prezentarea unor exemple concrete de proiecte de succes de pe întreg globul.

Finanțarea proiectelor complexe de investiții

PhD Prof. Cristian PĂUN
Website: <http://www.finint.ase.ro>
Blog: <http://cristianpaun.finantare.ro>
Mail: cpaun@ase.ro

Finanțarea privată a unui proiect complex de investiții (concesiunea)

Probleme / Riscuri / Limite
ale acestui model?

Participanții la Conferință au avut **posibilitatea de a intra în contact direct cu deținătorii de tehnologii, aplicații și echipamente prezente la eveniment, prin intermediul EXPOZIȚIEI** organizate pe marginea evenimentului:

Totodată, Conferința a găzduit și **CEREMONIA DE ACORDARE A DIPLOMELOR ȘI TROFEELOR DE EXCELENȚĂ** de către organizatorii evenimentului **UNUI NUMĂR DE 4 PARTENERI INSTITUȚIONALI** ale căror contribuții extrem de valoroase au făcut posibilă realizarea cu succes a celui mai important proiect integrat de protecția mediului din România, proiect de anvergură europeană - **STAȚIA DE EPURARE A APELOR UZATE BUCUREȘTI - GLINA**:

- Primăria Municipiului București
- Autoritatea de Management pentru Programul Dezvoltare Durabilă, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
- Facultatea de Hidrotehnică, Universitatea Tehnică de Construcții București
- Apa Nova București S.A.

Manifestarea s-a încheiat cu vizita tehnică la Stația de epurare a apelor uzate București Glina și la Incineratorul de nămol, acțiune organizată cu sprijinul PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI BUCUREȘTI, al operatorului APA NOVA BUCUREȘTI și al companiilor FCC-AQUALIA și SUEZ.

Concluzionăm subliniind faptul că evenimentul s-a dovedit a fi unul de mare succes prin nivelul ridicat al expunerilor și al informațiilor la zi prezentate audienței, respectiv prin calitatea dezbaterilor și discuțiilor care au avut loc pe parcursul celor două zile ale Conferinței!